

HAMMADDE, ÇEKİRDEK ve VURGAÇ KAVRAMLARI

Paleolitik insan günlük yaşamında kullanmak için, doğada bulduğu çeşitli cins taşları yontarak alet elde etmiştir. Doğadan toplanan bu taşlar hammaddelerdir.

Üzerlerinden yonga, dilgi, dilgicik alınmış hammaddeler ise çekirdek olarak adlandırılırlar. Çekirdekler ya hazırlanmadan ya da hazırlanarak yontulabilirler. Hazırlık işlemi ile, hammaddenin kabuğunun soyulması ve vurma düzlemi hazırlığı anlaşılır. Çekirdek üzerinde darbenin yöneltileceği kısım olan vurma düzlemleri. Ya vurgacın tek bir çıkarımıyla (düz) ya da küçük çıkarımlarla (yüzcüklü) hazırlanır.

VURGAÇLAR

Yongalama işleminde kullanılan araçlardır. Bir taş yumrudan ya da çekirdekten parçalar (Yonga, dilgi, dilgicik) koparmada ve bu parçaları işlemede kullanılan araçlardır. Doğal formlarından yararlanılarak kullanılırlar. Genellikle de şekillendirilmemişlerdir. Üzerlerinde kullanım izleri rahatlıkla seçilir. Vurgaçların çeşitleri vardır:

Durağan (sabit) vurgaç: Yongalama işleminin gerçekleştirilebilmesi için yere konulan sert ve devinimsiz kaya bloklarıdır. Çekirdekler bu bloklar üzerine çarpılarak taşımaları elde edilir.

Sert vurgaç: Sert taşlardan yapılmış vurgaçlardır.

Sivri vurgaç: Bir ucu geniş, diğer ucu sivri biten vurgaçlar. Geniş kısımları tutmaya elverişlidir. Sivri olan uçlarıyla da yongalama işlemi yapılır.

Yumuşak vurgaç: Sert boynuz, kemik, ren geyiği boynuzu ve kumtaşı, kireç taşından vurgaçlardır.